

PROCEDURA EWAKUACJI OSÓB Z OBIEKTÓW UNIwersYTETU PEDAGOGICZNEGO IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W KRAKOWIE

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Cele Procedury ewakuacji

§ 1

Procedura ewakuacji osób z obiektów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (dalej: *Procedura ewakuacji*) ma na celu zapewnienie sprawnego i bezpiecznego przygotowania i przeprowadzenia ewakuacji osób z obiektów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (dalej: *Uniwersytet Pedagogiczny*, *Uniwersytet* lub *Uczelnia*) w sytuacji zagrożenia, z uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami.

Zakres przedmiotowy Procedury ewakuacji

§ 2

Procedura ewakuacji z obiektów Uniwersytetu Pedagogicznego określa:

- 1) tryb ewakuacji osób z obiektów Uniwersytetu Pedagogicznego ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami;
- 2) osoby odpowiedzialne za działania związane z ewakuacją osób z obiektów Uniwersytetu Pedagogicznego, z uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami;
- 3) działania mające na celu przygotowanie społeczności Uniwersytetu Pedagogicznego do ewakuacji osób z obiektów Uniwersytetu Pedagogicznego z uwzględnieniem bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnościami oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami.

§ 3

1. Procedura ewakuacji dotyczy wszystkich studentów, pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego oraz innych osób przebywających na terenie Uczelni.
2. Procedura ewakuacji zapewnia bezpieczeństwo osobom z niepełnosprawnościami oraz innym osobom ze szczególnymi potrzebami.
3. Osobą z niepełnosprawnością jest osoba, o której mowa w art. 1 akapicie 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. 2012 poz. 1169).
4. Osobą ze szczególnymi potrzebami jest osoba, o której mowa w art. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

„Uniwersytet Pedagogiczny Uczelnią równych szans”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

5. Jeżeli w Procedurze ewakuacji użyto określenia „osoba z niepełnosprawnościami”, odnosi się ono zarówno do osób z niepełnosprawnościami, jak i innych osób ze szczególnymi potrzebami.

II. OGÓLNE ZASADY PRZEPROWADZANIA EWAKUACJI W UNIWERSYTECIE PEDAGOGICZNYM IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ W KRAKOWIE

Ewakuacja oraz zagrożenia powodujące konieczność ewakuacji

§ 4

1. Ewakuacja to zaplanowane lub doraźnie zorganizowane wyprowadzenie pracowników, studentów oraz innych osób, a także przemieszczenie środków materiałowych z zagrożonych obiektów do wyznaczonych rejonów zbiórki ludzi i składowania sprzętu (rejonów ewakuacji).
2. Ewakuację zarządza się w szczególności w przypadku zagrożenia:
 - 1) pożarem, jeżeli nie jest możliwe opanowanie pożaru przy pomocy sprzętu gaśniczego;
 - 2) aktem terrorystycznym, w tym w związku z uzyskaniem informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innych materiałów niebezpiecznych dla życia lub zdrowia ludzi;
 - 3) skażeniem toksycznymi środkami przemysłowymi;
 - 4) powodzią;
 - 5) katastrofą budowlaną.

Osoby odpowiedzialne za ewakuację osób z obiektów Uniwersytetu Pedagogicznego

§ 5

1. W jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Pedagogicznego całością działań związanych z organizacją, przeprowadzeniem i zabezpieczeniem ewakuacji kieruje Kanclerz lub inna wyznaczona przez niego osoba.
2. Osoby wspierające ewakuację w trakcie jej prowadzenia kierują studentów i pracowników drogami ewakuacyjnymi do wyjść ewakuacyjnych i rejonów ewakuacji.
3. Nad grupami studentów lub innych osób uczestniczących w zajęciach, opiekę sprawują osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne albo inne formy działalności akademickiej, które w momencie rozpoczęcia ewakuacji przebywają z tymi osobami w salach.
4. Po ogłoszeniu ewakuacji osoby wskazane w ust. 3 udają się wraz ze studentami lub innymi osobami uczestniczącymi w zajęciach do wyznaczonego rejonu ewakuacji. Głównym zadaniem tych osób jest ewakuacja wszystkich osób, nad którymi sprawują opiekę.
5. Pracownik portierni/recepcji albo osoba pełniąca jego obowiązki zapewnia drożność wyjść ewakuacyjnych oraz pomaga przy ewakuacji do czasu przybycia na miejsce Straży Pożarnej, Policji lub innych służb.

§ 6

1. Każda osoba w przypadku powzięcia informacji o pożarze lub innym zagrożeniu powodującym konieczność ewakuacji jest obowiązana powiadomić o tym fakcie właściwe

„Uniwersytet Pedagogiczny Uczelnią równych szans”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

- służby, np. Straż Pożarną oraz pracownika portierni/recepcji obiektu, w którym powstało zagrożenie.
2. Pracownik portierni/recepcji, który powziął informację o pożarze lub innym zagrożeniu powodującym konieczność ewakuacji, a także potwierdził wystąpienie zagrożenia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie właściwe służby, jeżeli dotychczas nie zostały one powiadomione oraz zawiadamia telefonicznie właściwego administratora/kierownika obiektu, a także ogłasza alarm pożarowy lub alarm związany z innym zagrożeniem i przystępuje do działań zgodnie z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego budynku.
 3. Administrator obiektu niezwłocznie informuje telefonicznie Kanclerza o ogłoszeniu alarmu.
 4. Kierownik domu studenckiego niezwłocznie informuje telefonicznie Prorektora ds. studenckich o ogłoszeniu alarmu.

Decyzja o rozpoczęciu ewakuacji

§ 7

1. Decyzję o rozpoczęciu ewakuacji podejmuje:
 - 1) Kanclerz, z zastrzeżeniem pkt. 2;
 - 2) Prorektor ds. Studenckich – w odniesieniu do domów studenckich.
2. W sytuacji zagrożenia wymagającego natychmiastowej reakcji, decyzję o rozpoczęciu ewakuacji podejmuje administrator budynku/kierownik obiektu, a w przypadku braku kontaktu z kierownikiem obiektu – pracownik portierni/recepcji albo osoba pełniąca jego obowiązki.
3. Niezwłocznie po dokonaniu niezbędnych czynności portier/recepcjonista, albo osoba pełniąca jego obowiązki, informuje telefonicznie administratora/kierownika obiektu o podjęciu decyzji o rozpoczęciu ewakuacji, a administrator/kierownik obiektu przekazuje tę informację osobie wskazanej w ust. 1.

§ 8

1. Osoby ewakuowane zobowiązane są do stosowania się do poleceń funkcjonariuszy Straży Pożarnej i Policji oraz osób wspierających ewakuację i innych osób odpowiedzialnych za ewakuację.
2. Po podjęciu decyzji o rozpoczęciu ewakuacji osoby przebywające w obiekcie zobowiązane są do:
 - 1) natychmiastowego przerwania wykonywanych czynności lub zajęć dydaktycznych;
 - 2) niezwłocznego wyjścia z pomieszczeń, w tym m.in. sal wykładowych, auli, gabinetów;
 - 3) skierowania się w sposób uporządkowany do wyjść ewakuacyjnych;
 - 4) wyjścia z obiektu i udania się w miejsce zbiórki.
3. Ewakuacja odbywa się zgodnie z oznaczeniami dróg ewakuacyjnych, rozmieszczonymi na wszystkich kondygnacjach obiektu. Podczas ewakuacji nie ma możliwości korzystania z wind.
4. Osoby ewakuowane zbierają się w miejscu zbiórki i oczekują na dalsze instrukcje.

Zakończenie ewakuacji

§ 9

1. Decyzję o powrocie do obiektu podejmuje administrator budynku/kierownik obiektu po uzyskaniu zgody kierującego akcją dowódcy jednostki Straży Pożarnej lub funkcjonariuszy Policji.
2. Po zakończeniu ewakuacji kierownik obiektu albo kierownik domu studenckiego przejmuje obiekt od właściwych służb i przywraca go do stanu normalnego funkcjonowania.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego

§ 10

W obiektach Uniwersytetu Pedagogicznego obowiązują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego. Instrukcje znajdują się:

- 1) na portierni/recepcji obiektu;
- 2) w biurze administratora obiektu lub kierownika domu studenckiego;
- 3) w jednostce właściwej ds. PPOŻ.

III. OGÓLNE ZASADY EWAKUACJI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ INNYCH OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

Pierwszeństwo ewakuacji osób z niepełnosprawnościami

§ 11

1. W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji z obiektów Uniwersytetu Pedagogicznego, osoby z niepełnosprawnościami są ewakuowane w pierwszej kolejności.
2. Pierwszeństwo ewakuacji powinno objąć także osoby, które znalazły się w rejonie bezpośredniego zagrożenia i osoby znajdujące się na drodze rozprzestrzeniania się zagrożenia, a także osoby znajdujące się w miejscach, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez np. pożar, zadymienie, skażenie, wybuch lub inne czynniki.

IV. SZCZEGÓLNE ZASADY EWAKUACJI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ INNYCH OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

W trakcie ewakuacji należy postępować zgodnie z zaleceniami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego (IBP) przy uwzględnieniu obecności w budynku osób z niepełnosprawnościami. Osoby odpowiedzialne za ewakuację oraz osoby wyznaczone na ich zastępstwo powinny być odpowiednio przeszkolone i wiedzieć, jak postępować w trakcie ewakuacji, w zależności od rodzaju niepełnosprawności ewakuowanych osób. Należy pamiętać, że w każdym przypadku najważniejsza jest komunikacja, będąca podstawą skutecznego działania.

Ewakuacja osób z niepełnosprawnością ruchu

§ 12

1. Ewakuację osób z niepełnosprawnością ruchu (a także wszystkich osób, które nie mogą samodzielnie i szybko poruszać się po schodach) należy prowadzić z użyciem specjalistycznego sprzętu.
2. Niedopuszczalna jest próba transportu osoby poruszającej się na wózku za jego pomocą: istnieje zbyt duże ryzyko zarówno dla ratownika niezawodowego, jak i dla osoby niezdolnej do ruchu (uraz pleców, utrata kontroli nad wózkiem i osobą na nim, potknięcie się, upadek itp.). Wózki mają wiele ruchomych lub słabych części, które nie są skonstruowane w taki sposób, by mogły wytrzymać obciążenia związane z podnoszeniem (np. pałak ochronny, płyty podnóżka, koła, ruchome podłokietniki itp.).
3. Podczas transferu z wózka (aktywnego, ortopedycznego, elektrycznego) na wózek ewakuacyjny konieczna jest efektywna współpraca wszystkich zaangażowanych osób. Zaleca się, aby w procesie transferu uczestniczyły minimum dwie osoby (nie licząc osoby ewakuowanej).
4. W przypadku osób zachowujących część sprawności motorycznych (np. paraplegia, rdzeń kręgowy uszkodzony w odcinku piersiowym lub lędźwiowym) wysoce prawdopodobne jest, że rola asysty w procesie transferu ograniczy się do ustabilizowania sprzętu ewakuacyjnego, by osoba ewakuowana mogła samodzielnie się przesiąść. Nie jesteśmy w stanie tego ustalić bez porozumienia się z daną osobą w celu omówienia techniki transferu i określenia poziomu jej sprawności.
5. W przypadku osób ze znaczną niepełnosprawnością (np. tetraplegia, zanik mięśni, uszkodzenie rdzenia kręgowego na poziomie szyjnym) zalecany jest transfer techniką przód/tył. Jedna osoba ustawia się z przodu i chwyta osobę ewakuowaną pod kolanami (obiema rękami), druga osoba ustawia się za plecami osoby ewakuowanej i chwyta ją za nadgarstki, przekładając swoje ręce pod jej pachami. Na umówiony sygnał następuje podniesienie do góry i przeniesienie na ustawiony obok wózek ewakuacyjny. W wózku ewakuacyjnym niezbędna jest funkcja usztywnienia głowy / odcinka szyjnego. Należy ją bezwzględnie zastosować podczas transferu osób ze słabszą stabilizacją.

Ewakuacja osób z niepełnosprawnością wzroku

§ 13

Jeśli nie występuje sprzężenie niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością wzroku są w stanie usłyszeć standardowe alarmy i zapowiedzi głosowe powiadamiające o niebezpieczeństwie. Niepełnosprawność wzroku może ograniczać lub uniemożliwiać samodzielne opuszczenie strefy zagrożenia. Wyznaczona osoba powinna dotrzeć do osoby z niepełnosprawnością wzroku i w spokojny, stanowczy, profesjonalny sposób przeprowadzić ją w bezpieczne miejsce. Najbardziej typowe, najbezpieczniejsze metody asysty osób z niepełnosprawnością wzroku, to umożliwienie jej chwycenia łokcia bądź ramienia osoby asystującej.

Ewakuacja osób z niepełnosprawnością słuchu

§ 14

Osoby z niepełnosprawnością słuchu mogą sprawnie i samodzielnie opuścić strefę zagrożenia, pod warunkiem, że dowiedzą się o takiej konieczności np. za pomocą świetlnego lub wibracyjnego systemu powiadamiania alarmowego. Kluczowe jest dostarczenie informacji o konieczności ewakuacji. Jeśli w danym obiekcie nie występuje system świetlny/wizualny, powiadomieniem powinna się zająć wyznaczona wcześniej osoba. Zwracając się do osoby z dysfunkcjami słuchu i mowy podczas ewakuacji należy mówić z twarzą zwróconą w kierunku rozmówcy. Jeżeli osoba ewakuowana nie rozumie przekazywanej informacji należy unikać powtórzeń i ująć tę kwestię inaczej.

Ewakuacja osób z niepełnosprawnością intelektualną

§ 15

Jeśli nie występuje sprzężenie/współwystępowanie niepełnosprawności, osoby z niepełnosprawnością intelektualną są w stanie usłyszeć standardowe alarmy i zapowiedzi głosowe oraz zobaczyć aktywowane wizualne urządzenia powiadamiające, które ostrzegają o niebezpieczeństwie i konieczności ewakuacji. Jednak wszystkie standardowe systemy informowania o konieczności ewakuacji z budynku wymagają od użytkownika zdolności zrozumienia i przetwarzania informacji. Niepełnosprawność intelektualna czy nadwrażliwość lub niedowrażliwość na bodźce dźwiękowe i wizualne w niektórych przypadkach znacznie utrudnia lub całkowicie uniemożliwia samodzielne opuszczenie strefy zagrożenia. Wyznaczona (zaufana!) osoba asystująca powinna dotrzeć do osoby z niepełnosprawnością intelektualną i w spokojny, stanowczy, profesjonalny sposób przeprowadzić ją w bezpieczne miejsce.

V. SZKOLENIA I PRÓBNE EWAKUACJE

Próbné ewakuacje

§ 16

1. Praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji tzw. „próbne ewakuacje” z obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 uczestników, w szczególności z obiektów dydaktycznych i domów studenckich, winna odbywać się co najmniej raz do roku, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.
2. Próbná ewakuacja musi każdorazowo uwzględniać sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji osób z niepełnosprawnościami.

Szkolenia

§ 17

1. Wymagane jest zapewnienie przeszkolenia z zakresu ewakuacji. Zakres szkoleń powinien obejmować praktyczne techniki postępowania dostosowane do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami (np. sposoby transferów i asekuracji).

„Uniwersytet Pedagogiczny Uczelnią równych szans”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Częstotliwość szkoleń:

- 1) szkolenie ogólne wstępne (część instruktażu ogólnego dla nowo przyjmowanych pracowników) – maksymalnie do pół roku po rozpoczęciu zatrudnienia,
- 2) szkolenie szczegółowe okresowe dla pracowników pomagających w ewakuacji osobom z niepełnosprawnościami oraz koordynatorów ewakuacji – co najmniej raz w roku.

Postanowienia końcowe

§ 18

W przypadku wystąpienia spraw dotyczących ewakuacji, a nieuregulowanych w niniejszej procedurze rozstrzyga Kanclerz.